

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: الکساندر مزیایف*(ALEXANDER MEZYAEV)

برگردان: ا.م. شبیری

۲۰ اگست ۲۰۲۳

ابراهیم ترانوره: میهن یا مرگ- ما پیروزیم!

تأملاتی در مورد اجلاس سران سن پترزبورگ (بخش دوم) ، ۱۳ اگست.

اجلاس روسیه و افریقا در پایان ژوئیه، تحت شرایط شدید فشار و باج‌گیری بی‌سابقه غرب برگزار شد. اما پیچیدگی شرایط از یک سو، نشان از "آن کیست؟" داشت و از سوی دیگر صراحت گویندگان را در حد امکان تشدید کرد. عملاً هیچ سخنرانی منظمی وجود نداشت و در این زمینه توجه به آنچه که دقیقاً توسط رهبران قاره افریقا در دیدار با رئیس جمهور روسیه بیان شد، بسیار مهم است.

روی سخنرانی‌های رهبران کشورهایی که به اجلاس "افریقا و امریکا" دعوت نشدند، به ویژه جمهوری بورکینافاسو تمرکز می‌کنیم. عدم دعوت جمهوری بورکینافاسو به آن سوی اقیانوس (و همچنین مالی و گینه) تصادفی نبود. توضیح رسمی این بود که رهبران این کشورها نامشروع هستند. این توضیح، حتی در نگاه اول عجیب به نظر می‌رسد. برای این که در حال حاضر جمهوری‌های مالی، گینه و بورکینافاسو توسط رهبران دولت‌های دوره گذار که بدون انتخابات به قدرت رسیده‌اند، رهبری می‌شوند. با این حال، این برای افریقا یک مورد استثنائی نیست و در واقع، استدلال‌های تبلیغات غربی نادرست است. زیرا، کاخ سفید بدون هیچ مشکلی تعدادی از سران کشورها را که به همین ترتیب بدون انتخابات به قدرت رسیده‌اند، به اجلاس خود دعوت کرد. مثلاً، رئیس جمهوری چاد یکی از این نمونه‌ها است. در حال حاضر، مهمت دبی، پسر ادیس دبی، رئیس جمهور سابق (که به مدت ۳۱ سال حکومت کرد)، ریاست این کشور را

بر عهده دارد. در چاد هیچ انتخاباتی برگزار نشد. پسر بعد از پدر به قدرت رسید. با این حال، برای امریکا، مسأله عدم مشروعیت در اینجا مطرح نیست. ستندرد "این یکی متفاوت است"، کار کرد.

بنابراین، فقدان انتخابات یک پوسته صرفاً خارجی است. دلیل واقعی عدم دعوت از جمهوری‌های مالی، گینه و بورکینافاسو به شرکت در اجلاس ۲۰۲۲ در واشینگتن، سمت‌گیری سیاسی رهبری این کشورها است. دلایلی وجود دارد که بگوئیم این مالی و بورکینافاسو بودند که مرحله جدیدی را در مبارزه ضد استعماری در سال ۲۰۲۲ آغاز کردند.

مرحله جدید مبارزه ضد استعماری که توسط مالی و بورکینافاسو شروع شد، به چه معنی است؟ بالاتر از همه، این یک راه حل اساسی برای مسائل امنیتی است. در دهه‌های گذشته، کشورهای غربی با بی‌ثبات کردن تصنعی اوضاع در کشورهای این قاره، سیاست و منابع این کشورها را کنترل و غارت کرده‌اند. ساختار دو سطحی کنترل تشکیل گردید: گروه‌های تروریستی (القاعده، ممنوعه در روسیه، داعش در غرب افریقا، بوکوحرام، القاعده در مغرب اسلامی و غیره)، سازماندهی و یا حمایت شدند. واحدهای نظامی کشورهای غربی به بهانه مبارزه با آنها، به عبارت حتی دقیق‌تر، برای شبیه‌سازی چنین مبارزه به کشورهای ساحل اعزام شدند. در واقع، حفاظت از گروه‌های تروریستی در مقابل ارتش و پولیس کشورهای مربوطه به این ترتیب تضمین گردید. اگر چنانچه نیروهای "حافظ صلح" فرانسه در غرب افریقا حضور نداشتند، مشکل امنیتی مدت‌ها پیش حل شده بود. نهادهای حاکمیت جهانی، مانند دادگاه کیفری بین‌المللی نیز در این امر دخیل بودند و دائماً به دولت‌های نیجریه و مالی یادآوری می‌کنند که دلایلی برای باور به این مدعا وجود دارد که آنها در روند مبارزه با تروریست‌های بوکوحرام، القاعده و... "حقوق بشر" را نقض می‌کنند.

ابراهیم ترانوره، رئیس جمهور دوره گذار بورکینافاسو در اجلاس سن‌پترزبورگ دو بار سخنرانی کرد: **بار اول در جلسه عمومی در روز نخست اجلاس و بار دوم در جلسه دوجانبه با رئیس جمهور روسیه پس از پایان رسمی اجلاس.** هر دوی این سخنرانی‌ها شایسته توجه هستند. اما، اولین سخنرانی، عمومی، از اهمیت ویژه برخوردار بود. زیرا، در آن، رئیس بورکینافاسو نه رئیس جمهور روسیه، بلکه اساساً سایر سران کشورهای قاره افریقا را مورد خطاب قرار داد. دو دلیل برای این امر وجود دارد. **اول** - رهبر بورکینافاسو از آنجائی که به خاطر تغییر غیرقانونی حکومت تحت تحریم قرار گرفته، اجازه شرکت در اجلاس‌های اتحادیه افریقا را ندارد. بنابراین، اهمیت دیدار **سروان ترانوره** با "همتایان" خود از اهمیت دیدار او با رئیس روسیه کمتر نیست. **دوم** - مشکلات وابستگی نواستعماری افریقا فقط به مواضع غرب ارتباط ندارد. بنابراین، اولین سخنرانی سروان ترانوره در این زمینه را باید قبل از هر چیز مورد توجه قرار داد.

ابراهیم ترانوره هنگام سخنرانی در اجلاس روسیه-افریقا

اتفاقی نبود که ترانوره سخنرانی اول خود را با پوزش‌خواهی از "بزرگان" و متواضعانه در مقابل آن‌ها آغاز کرد. او ضمن بیان مسائل بسیار مهم در سخنرانی خود، گفت: "فقط امپریالیست‌های غربی مشکل استعمار نو در افریقا نیستند. مشکل این است که تعدادی از دولت‌های افریقانی به کسانی که واقعاً با استعمار نو مبارزه می‌کنند، کمک نمی‌کنند". هنگامی که رئیس بورکینافاسو سخنان توماس سانکار را: "برده‌ای که نتواند برای آزادی خود قیام کند، شایسته ترحم نیست" یادآوری کرد، بسیاری از رهبران افریقا (به ویژه، نمایندگان شخص ثالث) متوجه بودند که در مورد چه کسانی صحبت می‌کند.

واضح است که ما در مورد تعلیق عضویت همان سه کشور مالی، بورکینافاسو و گینه در اتحادیه افریقا صحبت می‌کنیم، که مرحله جدید و رادیکالی را در مبارزه با استعمار نو آغاز کردند. عضویت آن‌ها ظاهراً به دلیل برکناری دولت‌های منتخب از طریق انتخابات، اما عملاً ناتوان از تضمین مبارزه واقعی با تروریسم، تعلیق شد. بنابراین، نیازی به صحبت از عدم مشروعیت مقامات جدید نیست. موضع اتحادیه افریقا در مورد امتناع سه کشور از مشارکت در فعالیت‌های این سازمان با واقعیت، یعنی با حمایت توده‌ی مردم از مقامات جدید، آشکارا تناقض دارد. ابراهیم ترانوره در سخنرانی خود، به سایر نهادها، به ویژه جامعه اقتصادی کشورهای غرب افریقا (ECOWAS)، که تحریم‌های ظالمانه و در عین حال، غیرقانونی علیه کشورش و جمهوری مالی اعمال نموده است، نیز اشاره کرد!

رئیس جمهور روسیه سخنرانی ابراهیم ترانوره را تحسین می‌کند

با شنیدن سخنرانی رئیس بورکینافاسو، رهائی از این تصور دشوار بود که این سروان ابراهیم ترانوره، رئیس بورکینافاسو است که در سال ۲۰۲۳ صحبت می‌کند یا سروان توماس سانکارا، رئیس جمهور این کشور در سال ۱۹۸۷. نکته بسیار مهمتر این بود که ترانوره، درست مانند سانکارا، گفت که استعمار نو نه تنها هنوز زنده است، بلکه، تا به حال در افریقا اساساً به لطف خود رهبران افریقا کاملاً تأثیرگذار است. توماس سانکارا چند ماه پس از ایراد سخنرانی معروف خود در سال ۱۹۸۷ در اجلاس سازمان وحدت افریقا که طی آن اتخاذ تصمیم جمعی برای عدم پرداخت سود بدهی‌ها را پیشنهاد کرد، ترور شد. به همین دلیل نیز، واکنش برخی از همتایان "قانوناً منتخب" ترانوره کاملاً تند بود.

توماس سانکارا، رئیس جمهور افسانه‌ی بورکینافاسو ابراهیم ترانوره، رهبر فعلی جمهوری بورکینافاسو

مشکل عدم اتحاد در مبارزه با استعمار نو در افریقا تنها چند روز پس از پایان اجلاس روسیه و افریقا تأیید شد. اسماً بزرگترین سازمان "همگرایی" افریقای غربی، همان **جامعه اقتصادی کشورهای غرب افریقا** (ECOWAS) به دستور پاریس و واشینگتن، کودتای ۲۷ جولای در جمهوری نیجر را در اولین روز اجلاس سن‌پترزبورگ محکوم کرد. در روزهای اخیر، اظهارنظرهای زیادی در مورد عملیات نظامی برنامه‌ریزی شده علیه نیجر در رسانه‌ها منتشر می‌شود. اما، هیچ کس به این واقعیت توجه نمی‌کند که این سازمان نه تنها حق تهاجم نظامی به هیچ یک از کشورهای عضو ECOWAS، بلکه همچنین، برای اعمال تحریم‌های مشابه آنچه قبلاً علیه بورکینافاسو و مالی وضع کرده، ندارد. در واقع این کشورها در محاصره قرار گرفتند. حداکثر کاری که کشورهای ECOWAS می‌توانستند انجام دهند، این بود که جمهوری‌های بورکینافاسو و مالی را از عضویت خود خارج کنند. اما، آن‌ها اعلام کردند که این کشورها را محاصره می‌کنند. بنابراین، اکثر کشورهای عضو ECOWAS در واقعیت امر، به عنوان همان مکانیزم واقعی استعمار نو عمل می‌کنند و این مکانیزم غیرقانونی عمل می‌کند. یعنی، هیچ یک از تحریم‌های اعمالی ECOWAS علیه جمهوری‌های مالی و بورکینافاسو با منشور این سازمان مطابقت ندارد! این یک خشونت مستقیم علیه این کشورها است که در پشت اصطلاح "تحریم" پنهان شده است. در صورت مداخله نظامی در نیجر، اقدامات ECOWAS یک تجاوز آشکار محسوب خواهد شد.

همانطور که عبارت "**میهن یا مرگ!**"، عبارت معروف در افریقا، همیشه پایان‌بخش سخنان توماس سانکارا بود، رئیس بورکینافاسو نیز سخنرانی خود در اجلاس سن‌پترزبورگ را با ذکر همان عبارت به پایان رساند. اما مترجم همزمان زبان روسی انگار فرصت ترجمه قسمت دوم این عبارت معروف را که بیش از هر زمان دیگری اهمیت دارد، نداشت: "**ما پیروز خواهیم شد!**"

***- در باره نویسنده:** دکترای حقوق، پروفیسور، رئیس دپارتمان حقوق اساسی و حقوق بین‌الملل دانشگاه مدیریت "تیسبی" (تاتارستان)؛ معاون سردبیر مجله حقوق بین‌الملل قازان (از ۲۰۰۷ تاکنون)؛ عضو انجمن جهانی حقوق بین‌الملل (عضو کمیته حقوق بشر این انجمن)، انجمن سیاست خارجی فدراسیون روسیه، انجمن مطالعات بین‌المللی روسیه، انجمن روسیه و افریقا، عضو گروه وکلای مدافع سلابادان میلوشوویچ، رئیس جمهور مقتول صربستان در دادگاه لاهه- مترجم

ارسالی خود نویسنده

۲۸ مرداد-اسد ۱۴۰۲